

קין א.^{1,2}, אלברג ד.^{1,2}, מנדלוביץ' ש.^{1,2} ואח'.

¹ החוג לבריאות נפש קהילתית, אוניברסיטת חיפה, חיפה, ישראל.
² המרכז לבריאות הנפש שלוותה, הוד-השרון, ישראל.

רקע

מתקפת הטרור בשביעי באוקטובר והמלחמות שלאחריה הובילו לעלייה חדה בהפרעות נפשיות הקשורות לטראומה¹. על אף השקעה נרחבת בהכשרות ממוקדות פוסט-טראומה לאנשי מקצוע², מידת המענה שלהן לצרכים הקליניים המגוונים טרם נבחנה. מחקר זה נועד להעריך את הידע והצרכים ההכשרתיים המדווחים של מטפלים בבריאות הנפש.

שיטות

משתתפים ומהלך- 264 מטפלים בבריאות הנפש השתתפו בסקר מקוון.

מדדים- שאלון בן 26 פריטים פותח על ידי אנשי מקצוע לצורך הערכת הידע והצרכים ההכשרתיים בתחומי טראומה שונים. התשובות נמדדו בסולם ליקרט בן 6 דרגות. מהימנות פנימית נמצאה מספקת עבור ידע ($\alpha = .77$) וחזקה עבור צרכים הכשרתיים ($\alpha = .84$).

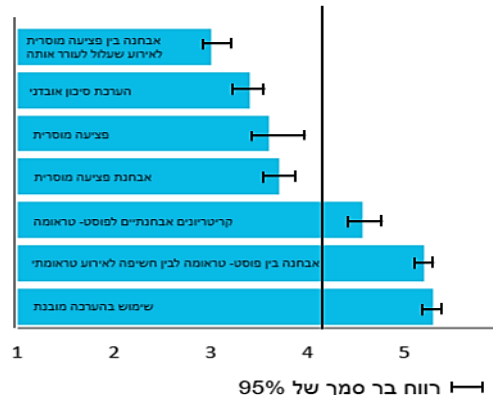
תוצאות

מטפלים בבריאות הנפש דיווחו על ידע גבוה משמעותית לגבי פוסט-טראומה ($F = 179.05, p < .001$) בהשוואה למצבים נפשיים אחרים מורכב, הערכת סיכון אובדני ופגיעה מוסרית. הצורך ההכשרתי הגבוה ביותר עליו דווח היה ניטור תוצאי טיפול בפוסט-טראומה. מטפלים דיווחו כמו כן על צרכי הכשרה גבוהים סביב הבנת פרמטרים המשפיעים על בחירת סוג הטיפול וסביב טיפול בסיכון אובדני- כל אלו דווחו כצרכים גבוהים משמעותית מהצורך בהכשרות מבוססות פרטוקול לטיפול בפוסט-טראומה.

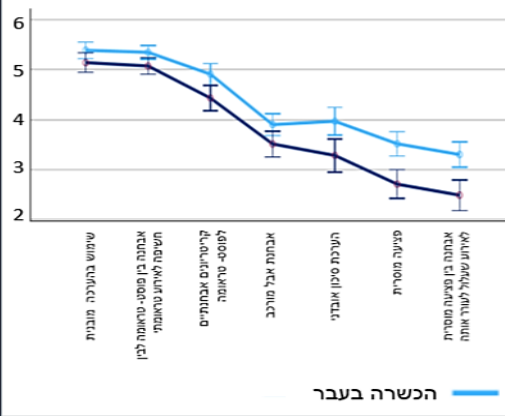
השתתפות קודמת בהכשרות בטיפול מבוסס פרטוקול לפוסט-טראומה נמצאה קשורה לידע גבוה יותר ברוב התחומים ($F = 2.75, p = .023$), אך לא השפיעה באופן מובהק על הצרכים ההכשרתיים המדווחים.

ידע מדווח של מטפלים (ממוצעים מוערכים)

א (2)

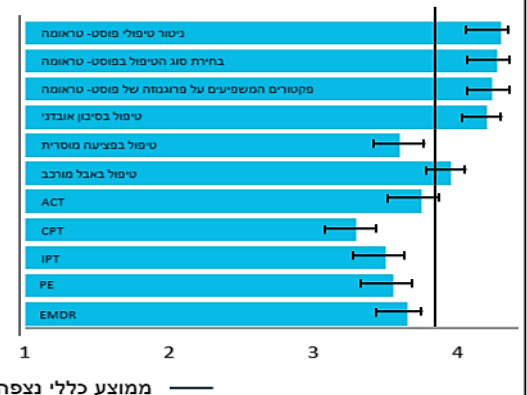

ב (2)

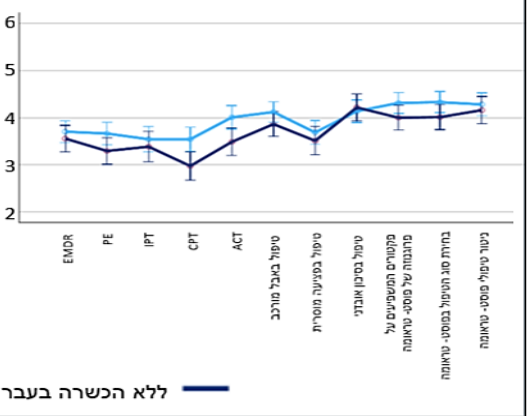

צרכי הכשרה מדווחים של מטפלים (ממוצעים מוערכים)

א (1)

ב (1)

איור 1. המחשה גרפית של (א) צרכי ההכשרה (ימין) והידע (שמאל) של מטפלים בתחום הטראומה. (ב) השפעת הכשרה קודמת על צרכי ההכשרה (ימין) והידע (שמאל) של מטפלים בבריאות הנפש.

מסקנות

הממצאים מצביעים על הצורך להרחיב את ההכשרות מעבר לפוסט-טראומה, כך שישללו גם מצבים נפשיים נוספים הקשורים לטראומה, זאת לצד פיתוח מיומנויות בניטור תוצאות טיפול ובפרסונליזציה של טיפול. ממצאים אלו ניתנים ליישום בצעדי מדיניות כגון פיתוח הכשרות ממוקדות בתחומים של אבל מורכב, אובדנות ופגיעה מוסרית; התאמת מדדי איכות שיבחנו את טיב הטיפול בטרומה; הקצאת משאבים להכשרה בכלי ניהול טיפול, ועדכון תוכניות הלימוד כך שישקפו צרכים משתנים של מערכת בריאות הנפש הציבורית.

1. Levi-Belz Y, et al. PTSD, depression, and anxiety after the October 2023 ,7attack in Israel. EclinicalMedicine. .68:102897;2024

2. Ministry of Health, Mental Health Division. A place for the soul- The National Mental Health Program. 2024. Available from: <https://www.gov.il/he/pages/national-mental-health-program-publication-22082024>